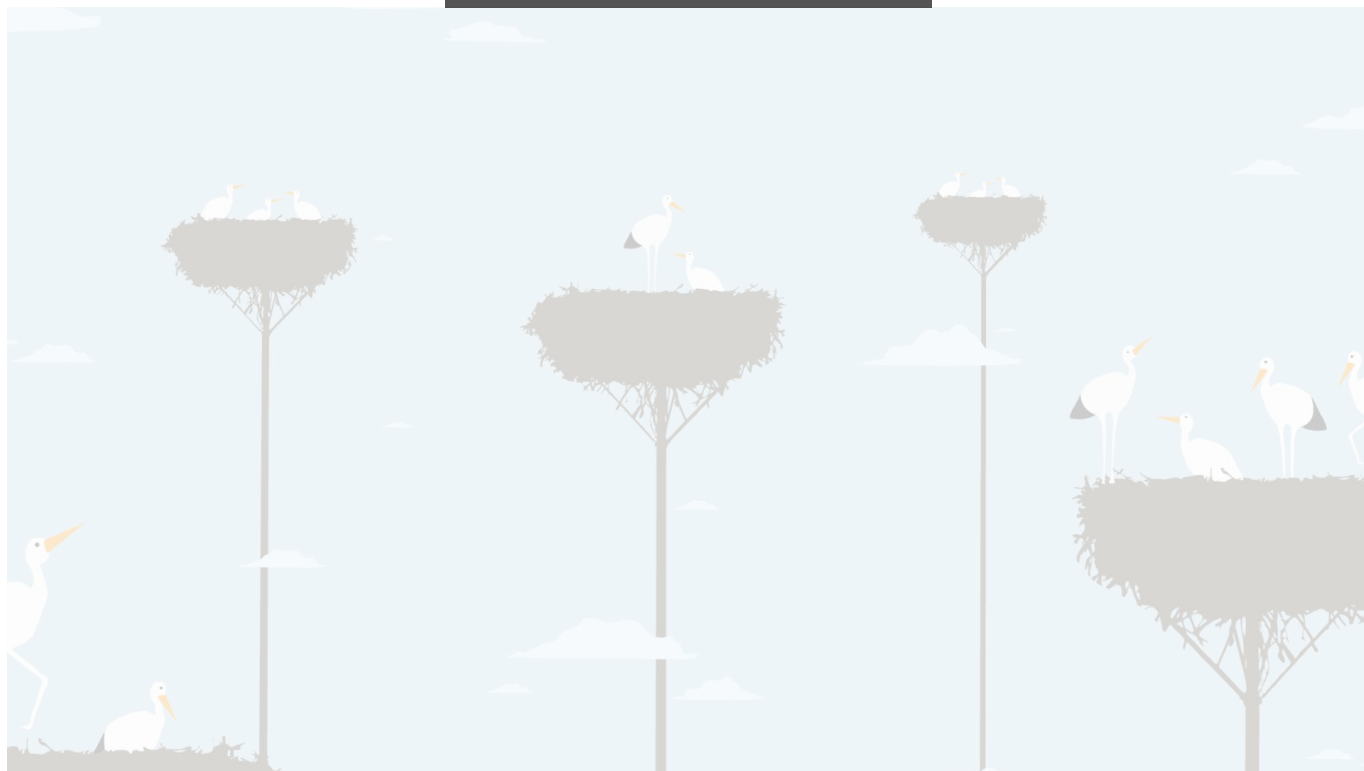

Wyzwanie: sprzątanie!

Wyzwanie: sprzątanie!

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DS71Uu6Gu>

Źródło: Contentplus.pl Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., Paralaksa – bocianowo, licencja: CC BY 3.0.

Dziś wiele osób postępuje ekologicznie. Taka postawa to nie tylko moda, ale przede wszystkim mądre i odpowiedzialne korzystanie z naturalnego bogactwa świata. Dbanie o przyrodę, to przejaw troski o własny kraj.

Ćwiczenie 1

Zastanówcie się i porozmawiajcie:

- Kto według was wyrzuca śmieci w niedozwolonych miejscach?
- Co kieruje człowiekiem, który to robi?
- Jak można nazwać taką osobę?

Polecenie 1

Przeczytaj fragment książki Pawła Wakuły „Na tropie sześciopłka”, pt. „Sprzątanie Świata”. Zwróć uwagę na to, kto pomaga leśniczemu posprzątać las.

Sprzątanie Świata

[Leśniczy Fryderyk] Piątek z zafrasowaną miną szedł przez las, pchając przed sobą dziecięcy wózek. [...]

Czego to ludzie nie wyrzucali w lesie! Piątek widział już całe stosy puszek po piwie, gruz, stare lodówki, wraki samochodów i dziesiątki zużytych opon. Pewnego razu pośrodku leśnej polany natknął się na rozpruty tapczan i dwa podniszczone fotele na kółkach.

Leśniczy zachodził w głowę: co kieruje człowiekiem, który wywozi do lasu niemal całe wyposażenie swojego salonu? Czy nie ma śmietnika pod domem?

Oczywiście, za takie wykroczenie grozi surowa kara. Piątek nieraz srożył się, wypisywał mandaty, apelował do sumień i uczciwości... Ale na próżno.

Ludzie wciąż wywozili śmieci do lasu. [...]

Nagle podskoczył jak oparzony, bo ktoś zatrąbił za jego plecami.

Odwrócił się, żeby powiedzieć parę cierpkich słów dowcipnisiowi, ale tym razem nie był to Wąsacz i jego rozrywkowa kompania.

Na drodze stała ciężarówka z napisem „Gruby Feluś – skup złomu”, wymalowanym koślawymi literami na burcie.

– Korzysta pan z pięknej pogody, żeby pospacerować, co? – wyszczerzył zęby kierowca.

– Nie pańska sprawa – odparł kwaśno Piątek.

– Bez urazy! – zawołał Feluś. – Przecież widzę, że znalazł pan ten szmelc w lesie. Niech go pan wrzuci na pakę i siada obok mnie do szoferki. Podrzucę pana do leśniczówki!

Po chwili jechali razem w stronę Klechd.

– Ten wózek to właściwie sam plastik i szmaty – stwierdził kierowca.

– Ale ja go i tak wezmę, bo patrzeć nie mogę, jak takie graty zaśmiecają las.

– Jestem panu wdzięczny – zapewnił go Piątek. – Niewielu jest takich ludzi, jak pan.

– Co też pan mówi! – zaprotestował Feluś. – Właśnie, że jest nas dużo! Zresztą sam się pan przekona jutro!

– Jutro? – zdziwił się Piątek. – A co takiego jest jutro?

– Nie wie pan? – zaśmiał się Feluś. – Trzeci weekend września!

– I co z tego?

– Wielka akcja Sprzątania Świata! – zawołał kierowca. – Do pańskiego leśnictwa przyjadą dzieci ze szkoły w Krzekiszkach, żeby oczyścić las ze śmieci! A to, co uzbierają, zawiozę na wysypisko. [...]

Nazajutrz rano Piątek stawiał się w umówionym miejscu. Mimo wczesnej pory pod lasem czekał już na niego autokar z uczniami ze szkoły podstawowej w Krzekiszkach oraz ciężarówka Grubego Felusia.

Nauczycielki ustawiły dzieci w dwuszeregu, a potem rozdały im plastikowe worki i rękawice.

– Dzień dobry panu! – zawołała wesoło jedna z nich, niewysoka, rudowłosa dziewczyna. – Dzieci, przywitajcie się z panem leśniczym! [...]

Nauczycielka wyciągnęła do Piątka dłoń.

– Na imię mi Klotylda![...]

– Dzieci! – Nauczycielka odwróciła się do swoich podopiecznych. – Będziemy szli za panem leśniczym w odstępie dziesięciu kroków jedno od drugiego. Puszki, butelki i papiery pakujemy do worków. Jeśli znajdziecie coś ciężkiego, wołajcie, wspólnie spróbujemy zwlec to na skraj lasu!

Ruszyli [tyraliera](#). Co chwila któreś z dzieci schylało się i doładowywało do worka jakiś śmieć. [...]

Gdy ostatni worek znalazł swoje miejsce na pace ciężarówki, okazało się, że sterta śmieci wznosi się wysoko ponad szoferką.

Piątek nie spodziewał się, że będzie ich aż tyle.

– Czy widzicie ten stos? – spytała nauczycielka. – Jest olbrzymi jak głupota tych, którzy wyrzucili śmieci w lesie. Zanieczyszczając środowisko, ludzie podcinają gałąź, na której sami siedzą! Prawda, panie leśniczy?

Piątek odchrząknął. [...]

– Ale jest ktoś, kto zrobił dla tego lasu o wiele więcej niż ja, pan Felicjan i pan leśniczy – powiedziała poważnym tonem Klotylda.

– Kto? – spytała pierwsza z brzegu, puciołowata dziewczynka.

– Wy! – odparła nauczycielka.[...] – Każdy z was przyczynił się do oczyszczenia naszej planety ze śmieci, którymi zasypali ją dorośli! Dziś przed snem możecie z dumą spojrzeć w lustro! [...]

Z niknącej za zakrętem ciężarówki Felusia oderwał się jakiś biały kształt i poturlał do rowu.

– Co to było? – spytała Klotylda, osłaniając oczy od słońca.

– Reklamówka ze śmieciami – wzruszył ramionami Piątek. – Zaraz ją zabiorę i wyrzucę do śmietnika w mieście...

Ćwiczenie 2

Wyszukaj w tekście pt. „Sprzątanie Świata” zdanie, w którym zawarte jest przesłanie dla ludzi. Zapisz je w polu poniżej lub w zeszycie. Wyjaśnij, jak je rozumiesz?

Ćwiczenie 3

Wyszukaj i podkreśl w tekście opowiadania informacje: na żółto – co ludzie wyrzucali w lesie, na niebiesko – imiona i nazwiska wszystkich osób, które sprzątały las.

 żółty

 niebieski

[Leśniczy Fryderyk] Piątek z zafrasowaną miną szedł przez las, pchając przed sobą dziecięcy wózek.[...]

Czego to ludzie nie wyrzucali w lesie! Piątek widział już całe stosy puszek po piwie, gruz, stare lodówki, wraki samochodów i dziesiątki zużytych opon.

Pewnego razu pośrodku leśnej polany natknął się na rozpruty tapczan i dwa podniszczone fotele na kółkach.

Leśniczy zachodził w głowę: co kieruje człowiekiem, który wywozi do lasu niemal całe wyposażenie swojego salonu? Czy nie ma śmietnika pod domem?

Oczywiście, za takie wykroczenie grozi surowa kara. Piątek nieraz srożył się, wypisywał mandaty, apelował do sumień i uczciwości... Ale na próżno.

Ludzie wciąż wywozili śmieci do lasu. [...]

Nagle podskoczył jak oparzony, bo ktoś zatrąbił za jego plecami. Odwrócił się, żeby powiedzieć parę cierpkich słów dowcipnisiowi, ale tym razem nie był to Wąsacz i jego rozrywkowa kompania.

Na drodze stała ciężarówka z napisem „Gruby Feluś – skup złomu”, wymalowanym koślawymi literami na burcie.

– Korzysta pan z pięknej pogody, żeby pospacerować, co? – wyszczerzył zęby kierowca.

– Nie pańska sprawa – odparł kwaśno Piątek.

– Bez urazy! – zawołał Feluś. – Przecież widzę, że znalazł pan ten szmelc w lesie. Niech go pan wrzuci na pakę i siada obok mnie do szoferki. Podrzucę pana do leśniczówki!

Po chwili jechali razem w stronę Klechd.

– Ten wózek, to właściwie sam plastik i szmaty stwierdził kierowca. – Ale ja go i tak wezmę, bo patrzeć nie mogę, jak takie graty zaśmiecają las.

– Jestem panu wdzięczny – zapewnił go Piątek. – Niewielu jest takich ludzi, jak pan.

- Co też pan mówi! - zaprotestował Feluś. - Właśnie, że jest nas dużo! Zresztą sam się pan przekona jutro!
- Jutro? - zdziwił się Piątek. - A co takiego jest jutro?
- Nie wie pan? - zaśmiał się Feluś. - Trzeci weekend września!
- I co z tego?

- Wielka akcja Sprzątania Świata! - zawołał kierowca. - Do pańskiego leśnictwa przyjadą dzieci ze szkoły w Krzekiszkach, żeby oczyścić las ze śmieci! A to, co uzbierają, zawiozę na wysypisko. [...]

Nazajutrz rano Piątek stawiał się w umówionym miejscu. Mimo wczesnej pory pod lasem czekał już na niego autokar z uczniami ze szkoły podstawowej w Krzekiszkach oraz ciężarówka Grubego Felusia.

Nauczycielki ustawiły dzieci w dwuszeręgu, a potem rozdały im plastikowe worki i rękawice.

- Dzień dobry panu! - zawołała wesoło jedna z nich, niewysoka rudowłosa dziewczyna.

- Dzieci, przywitajcie się z panem leśniczym! [...]

Nauczycielka wyciągnęła do Piątka dłoń.

- Na imię mi Klotylda! [...]

- Dzieci! - Nauczycielka odwróciła się do swoich podopiecznych. - Będziemy szli za panem leśniczym w odstępach dziesięciu kroków jedno od drugiego. Puszki, butelki i papiery pakujemy do worków. Jeśli znajdziecie coś ciężkiego, wołajcie, wspólnie spróbujemy zwlec to na skraj lasu!

Ruszyli tyralierą. Co chwila któreś z dzieci schylało się i doładowywało do worka jakiś śmieć. [...]

Gdy ostatni worek znalazł swoje miejsce na pace ciężarówki, okazało się, że sarta śmieci wznosi się wysoko ponad szoferką [...].

Piątek nie spodziewał się, że będzie ich aż tyle.

- Czy widzicie ten stos? - spytała nauczycielka. - Jest olbrzymi jak głupota tych, którzy wyrzucili śmieci w lesie. Zanieczyszczając środowisko, ludzie podcinają gałąź, na której sami siedzą! Prawda, panie leśniczy?

Piątek odchrząknął. [...]

- Ale jest ktoś, kto zrobił dla tego lasu o wiele więcej niż ja, pan Felicjan i pan leśniczy - powiedziała poważnym tonem Klotylda.

- Kto? – spytała pierwsza z brzegu, puciołowata dziewczynka.
- Wy! – odparła nauczycielka.[...] – Każdy z was przyczynił się do oczyszczenia naszej planety ze śmieci, którymi zasypali ją dorośli! Dziś przed snem możecie z dumą spojrzeć w lustro! [...]

Z niknącej za zakrętem ciężarówki Felusia oderwał się jakiś biały kształt i poturlał do rowu.

- Co to było? – spytała Klotylda, osłaniając oczy od słońca.
- Reklamówka ze śmieciami – wzruszył ramionami Piątek. – Zaraz ją zabiorę i wyrzucę do śmietnika w mieście...

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 4

W jakim nastroju byli leśniczy Piątek i Gruby Feluś? Umieść przymiotniki określające ich nastrój w odpowiednich miejscach. Zwróć uwagę, jak zmieniał się nastrój Leśniczego.

Leśniczy

Gruby Feluś

wesoły

zadowolony

radosny

zaskoczony,

zły

pomocny

rozdrażniony,

zdziwiony

wdzięczny

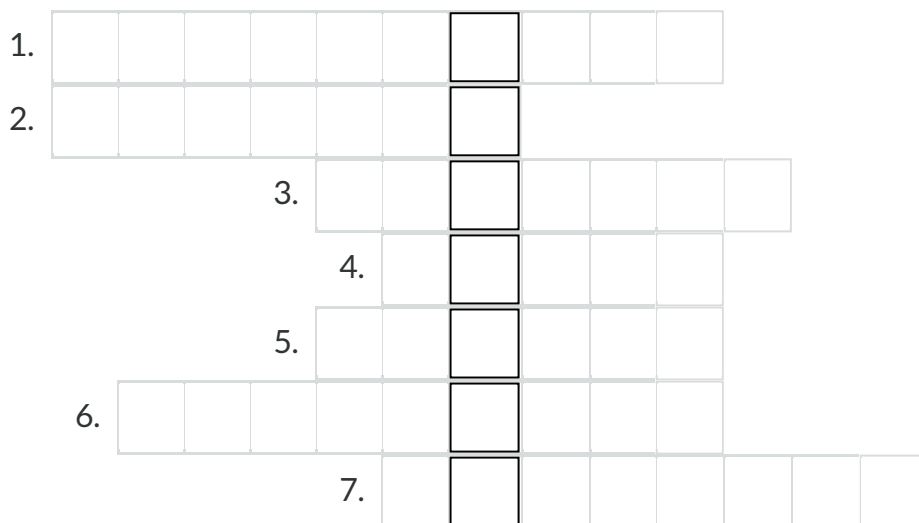
zafrasowany

spokojny

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 5

Rozwiąż krzyżówkę i odczytaj hasło.

1. Inaczej porządkowanie.
2. Synonim słowa nieład.
3. Wyrzucona w lesie może spowodować pożar.
4. Do nich zbieramy śmieci.
5. Może go wystawić policjant i leśniczy.
6. Rzeczownik, pochodzący od słowa "wysypywać".
7. Miejsce, w którym powinny się znaleźć wszystkie śmieci.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 6

Jakimi cechami można określić ludzi śmiejących w lesie? Zaproponuj pięć określeń i dopisz do nich pięć antonimów.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 7

Dopasuj odpowiednie słowa do tekstu:

Ludzie, którzy dbają o są świadomi, odpowiedzialni, myślący i uczciwi.

Udział w akcji to przejaw odpowiedzialności i .

pychy

nieodpowiedzialni

przyrodę

samochody

bezmyślni

nieuczciwi

ekstrawagancji

patriotyzmu

Sprzątania Świata

propagandy

własne potrzeby

nieświadomi

niezgode

Źródło: Contentplus pl. sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Polecenie 2

Wyszukaj w internecie informacje na temat akcji Sprzątania Świata i sporządź krótką notatkę w polu poniżej lub w zeszycie. Pomogą Ci w tym poniższe pytania:

- Który kraj jako pierwszy przeprowadził akcję Sprzątania Świata?
- Od kiedy odbywa się ona w Polsce?
- W jakim miesiącu jest organizowana?
- Jakie znaczenie ma akcja sprzątania najbliższej okolicy dla Polski i świata?

Przeczytaj swoją notatkę na forum klasy.

Polecenie 3

Zastanów się, jak możesz segregować śmieci w swojej klasie. Zapisz pomysły.

Zaprezentuj je kolegom, wspólnie wybierzcie jedno rozwiązanie i realizujcie je na co dzień.

Polecenie 4

Jak jeszcze możecie się zaangażować w ochronę Ziemi? Przygotujcie projekt własnej akcji Sprzątania Świata. Zaprojektujcie plakat promujący akcję.